

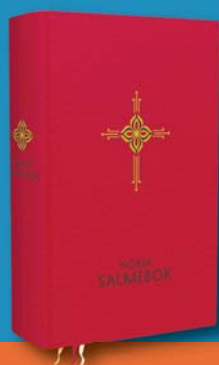

6/13 - et magasin for Skjold menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

God jul

FOTO: JEFF WEISE

Ny bok, lang tradisjon

2013-utgaven av kirkens salmebok bringer mye nytt, men bygger samtidig på et stødig, historisk fundament. Side 2-3

Kveder i stavkirken

Tradisjonen tro oppføres «Draumkvedet» i Fantoft stavkirke 6. januar. Årets sanger er Unni Løvlid. Side 8-9

Sprek dame!

Hva har landmåling og fallskjermer å gjøre med en jobb som administrasjonsleder? Marita Børve har svaret. Side 14-15

Kontaktinformasjon side 13 • Kalender side 16

Julen, de andre og en samlebok

Julen begynte tidlig i år, i hvert fall for Bergens prester. Vi hadde konvent, som det heter i våre kretser, i midten av november.

AV BJØRN MOE

I byen. Og der fikk vi julegave. Vi fikk den nye salmeboken. En flott bok og en fin julegave. La nå disse Herrens tjenere få gavene mens de er samlet, så spares både miljø og portokostnader. I midten av november. I år var vi før handelsstanden!

På vei hjem med ny salmebok i vesken så slo det meg at slik som dette vil jeg ha det hele året. Jul hele året. Jeg vil ha noe hele året som kan minne meg om dette store. At Gud ble menneske. At Gud selv ble en av oss. At han kom i barnets skikkelse, for oss, for meg.

Selvsagt er jeg glad for at bispekontoret husket på sine ansatte og at vi som arbeidstakere ikke er glemt. Men julegaver er alltid større en giveren. Alltid. De har uansett et streif av det himmelske og det evige over seg. Det er derfor de heter julegaver.

Og så løp de sammen, slik de alltid gjør:

Det som Det nye Testamentet er så fullt av; «Du skal elske din neste som deg selv,» - Det du vil at andre skal gjøre mot deg skal du gjøre mot dem.» - «Liksom Gud har tilgitt dere skal dere tilgi hverandre.»

For det er i denne dobbeltheten vi lever og rører oss. Det er med denne dualismen vi feirer jul. Vi har tatt imot Kristus som verdens frelser, og når vi gir hverandre gaver så minner vi hverandre på den store gaven, og vi forteller de andre at også du hører med. Med sann Kristusmesse (Christmas) så hører alltid de andre med. Alltid.

Nye salmer er selvsagt kommet med i en NY salmebok. Nummer 72 er av Erik Hillestad og Carola Häggkvist; «Vem har tänkt den stjärnan som speglas i dit öga?» Tredje verset begynner slik; «Giv at dina dagar får bli til andres glädje.»

Og til slutt. Et gavetips. Det er kommet en ny salmebok. Med salmer for et helt liv.

Ha en god adventstid og en velsignet julehøytid. ●

Ny, norsk salmebok 2013: Hviler på århu

«Norsk salmebok 2013» er en samling av 1079 eldre og nyere salme-tekster som etter flere års planlegging og redigering er klar til bruk i alle landets menigheter fra kommende 1. søndag i advent. Den nye salmeboken markerer et klart skille fra tidligere salmebøker ved det store antall salmer og sanger som den har med, og ved at den inneholder relativt mange nye og tidligere lite kjente tekster og melodier.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Salmer er dikt og sanger som er kjent helt fra Det gamle testaments dager, og som særlig etter Martin Luthers tid og reformasjonen har preget kirkens gudstjeneste og vært mye brukt i hjem og skole. Den første egentlige salmebok ble utgitt av Martin Luther i 1524, og den ble ganske raskt oversatt til bruk i tvillingriket Danmark-Norge. Salmeboken inneholdt bl. a. salmen «Vår Gud han er vår faste borg», som er Luthers omskriving av salme 46 i Det gamle testamente.

Bruk av salmebok forutsatte at folk kunne lese, men fortsatt i flere hundre år

stod det dårlig til med leseferdigheten hos folk flest her i landet, og salmesangen ble deretter, enda liturgien i høymessen hadde påbud om å ha med inntil ni salmer. I en beretning fra en engelskmann som var innom Birkeland kirke på Vallaheiane omkring 1850-tallet, heter det at de fremmøtte «brummet med, hver på sitt vis».

I 1848 og 1860 fikk Norge nye lover for «Almueskolevesenet i Kjøbstæderne og paa Landet» og dermed tok det ikke mange år før leseferdigheten hos de yngre og etter hvert voksne i menighetene økte betraktelig. I 1852 gav derfor den norske regjeringen presten M. B. Land-

PIONEREN: Martin Luther.

FORNYEREN: Magnus Brostrup Landstad.

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STORETVEIT • SØREIDE

Menighetsbladene i Fana

Tegn utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes oystein.pettersen@uni.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Øystein Pettersen, 938 04 808, oystein.pettersen@uni.no. Lokal kontakt: Se side 13

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 4. februar

ndrelange tradisjoner

Tidlig utgave av Luthers salme «Vår Gud han er vår faste borg», «Ein' feste Burg ist unser Gott». FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

degn eller klokke til hjelp for presten varerte mye inntil organiseringen av almueskolen på landet kom i god gjenge etter loven fra 1848. Da ble gjerne en almueskolelærer engasjert til jobben og ble kalt kirkesanger. Hans oppgave var å assistere presten og holde orden på tekst og melodi i menighets-sangen, og som kirkesanger fikk han som lærer økt anseelse og respekt i lokalsamfunnet.

Nye utgaver med jevne mellomrom

M. B. Landstads salmebok fra 1869 forelå i revidert utgave i 1924 og nå med tekster på begge målføre. En egen nynorsk salmebok kom i 1925, og en fullstendig ny «Norsk Salmebok» i 1985. Et første opplag på 200.000 salmebøker gikk den gang unna på noen uker, og flere opplag kom etter det. En egen tilleggssalmebok kalt «Salmer 97» forelå i 1997, men nå blir disse to salmebøkene fra 1985 og 1997 altså erstattet av «Norsk salmebok 2013». Den ble trykket i et første opplag på 40.000 eksemplarer, men nye opplag er allerede varslet. Kanskje en julegave av det mer uvanlige slaget? Nær 1.200 salmer og sanger og mange nye melodier er på plass. Nå skal sangerne i kirkebenken overta, og da med organist og kirkekor som våre dagers «kirkesangere»! ●

Ordforklaringer

ff fl psalmos (gresk) =
lovsang til strengemusikk
fif fi tjeneste (gresk) =
kirkenes gudstjenesteordning
 diakonos (gresk)/diaconus
 (latin) = *tjener*

stad i oppdrag å utarbeide forslag til ny salmebok for Den norske kirke. Dette arbeidet måtte ta sin tid, men i 1869 ble «Landstads salmebok» godkjent til offentlig bruk i kirke og skole. Landstad hadde da selv skrevet 25 nye salmer og oversatt og bearbeidet 46 andre salmer, og blant hans egne finner vi den mektige julesalmen «Fra Fjord og Fjære».

Økonomiske oppgangstider i andre halvdel av 1800-tallet førte til at det frem til 1900 ble bygd mer enn 500 nye kirker i Norge. Små og mørke stav- og tømmerkirker ble revet og erstattet av nye bygg, samtidig som kirker kom opp på nye steder. Felles for alle disse kirkebyggene var at de fikk uvanlig mange og store vinduer, slik at lyset utenfra kunne slippe best mulig til når salmeboken og den nye leseferdigheten skulle tas i bruk, for elektrisk lys var ennå ikke kommet. Ikke minst på Vestlandet finner vi

mange av disse 1800-tallskirkene med store vindusflater (f. eks. Arna 1865, Fjell 1874, Sund 1877, Austevoll 1891 og Fana ombygd 1870). Birkeland kirke hadde også opprinnelig uvanlig store vindusflater da den var ny i 1878, men ved ombygging i 1960-61 ble vindusflatene vesentlig innsnevret, noe som er lett å se i dag.

Forsangertradisjonen

Mangel på leseferdighet, salmebøker og leselys i kirkebenken søkte Luther og reformasjonen å rette på ved å påby at hver kirke skulle ha en degn, som skulle ringe med kirkeklokkene, være forsanger i kirken og ellers være til hjelp for presten på helligdagene, mens han på dagene ellers i uken bl. a. skulle undervise menighetens barn og unge i kristendomskunnskap. Ordningen med en

ICA Supermarked

**FAGKUNNSKAP OG
STORT UTVALG!**

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN

TORGALLMENNING 55 36 40 00
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

Ny jule-CD fra Søråshøgda barnekor

Søndag 20. oktober spilte Søråshøgda barnekor inn sin egen jule-CD med mange flotte julesanger.

TEKST OG FOTO:
LENE THERESE STOREBØ

Alle var kjempeflinke og jobbet iherdig hele søndagen. I pausen var det pizza til alle. En av julesangene «Snart» er egenkomponert til koret av Sindre Skeie. Dette er korets 3. CD-innspilling, og denne gangen ønsket vi å samle noen av de fine julesangene vi har sunget opp gjennom årene.

I forrige nummer av Tegn så vi hvordan medlemmer i koret arbeidet for å lage bilder til omslaget. Alle tegnet hver sin juletegn og malte på to store

lerret med akrylmaling og kort. Nå er omslag og CD ferdig, og klar for salg.

Søråshøgda barnekor er tilknyttet Skjold menighet og er et av de største innen KFUK-KFUM-bevegelsen. Medlemsstallet ligger for tiden på rundt 100 barn. Medlemmene kommer hovedsakelig fra Søråshøgda, Skjold, Smørås og Apeltun, og er i alderen 4 -13 år. Søråshøgda barnekor er et kor med stor takhøyde og med et repertoar som spenner over alt fra kristne sanger til tradisjonelle barnesanger og folkeviser. Her er ingen opptaksprø-

ver, den viktigste siden ved koret er å gi barna sangglede og et positivt miljø. Koret er et populært tiltak i nærmiljøet, noen melder faktisk barna sine inn allerede ved fødselen.

Det var Torill Hansen Kongsbakk og Ellen E. Fasmer som startet koret i 1985. I mange år foregikk øvingene på Søråshøgda skole, men nå er de flyttet til Skjold kirke. Den røde gensen er med korets logo er korets «varemerke» og er godt kjent i nærmiljøet. Koret er inndelt i fire grupper etter alder. I dag har samtlige grupper sine egne ledere/dirigenter og pianister. Når koret opptre kan de stille enten samlet, som enkeltgrupper, og to eller tre grupper sammen. Foreldrene driver koret, med eget styre og økonomi.

Med jevne mellomrom arrangeres «Barnemix», der koret holder mini-konsert for familie og venner. I tillegg får de som vil opptre med sang, musikk, sketsjer og vitser. Dette er et populært innslag og gir barna

fin trening i å opptre. Det hele avrundes med kveldsmat og hyggelig samvær for store og små. Koret har opptrådt på mange ulike arrangement på Vestlandet, bl.a. i Grieghallen, Troldsalen, og Fana Kulturhus, og har hatt konserter med kjente artister. Skjold kirke er den mest brukte arenaen for koret. Her synger vi både under gudstjenester og i forbindelse med egne konserter og arrangementer. Påskefestgudstjeneste med drama, dans og sang har vært en tradisjon i koret i mange år. Sykehjem og omsorgssentre får ofte besøk av koret, noe de eldre setter stor pris på. Koret pleier også å delta på kulturdagene i Fana og Ytrebygda. ●

Produktene er av høy kvalitet

- Dusj/toalettsåpe u/parabener eller parfyme
- Multivask
- Bil- og båtvask m/voks
- Sprayflaske m/målestreker og god pumpe
- Håndrensemiddel løser olje og maling uten og bli tørr på hendene
- Fotkrem

KARL J. FOTLAND
IMPORT

Sæterveien 58
5236 Rådal

Tlf 907 82 774
karl@fotlandimport.no

For mer informasjon se
www.fotlandimport.no

BYGGMESTER
ERLING VALDE A/S
ALT I TØMMER- OG INNREDNINGSARBEIDER
Smøråsvn. 22 - Telefon 55 13 05 80

VI LEVERER I HELE BERGEN!

**TOPPE
BLOMSTER**
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Oasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Asane Senter 55 18 36 25

Sofus

FRISØRSALONG

Tlf. 55 13 09 33

Sæterv. 1
5236 Rådal

Kristus er verdens lys!

Sola snur på denne tid. Framover vil lyset fortrenge mørkret. Vi går mot lysare tider. Solsnu er i den kristne tradisjon brukt som eit treffande bilde på Jesu Kristi komme til jorda. Lyset står som bilde på kjærleik, sanning, rettferd, forsoning og von.

AV PROST PER BARSNES

Og det er heilt naturleg at ljuset for verda også blir kalla fredslysten. For han er fredsframtida! Fred er fråver av krig, fråver av konflikter av ulikt slag, fråver av krangel, fråver av urettferd, fråver av kjærleiksløse, fråver av lygn. Fred gir menneske rammevilkår og von for at dei kan få friheit til å leve det livet Gud skapte dei til å leve. Jesus seier at den fred han etterlet seg er onnorleis enn den fred verda skaper (Joh. 14.27). Kva kan han meine med eit slikt utsagn?

Våpenkvile er eit godt og fredeleg alternativ til krig. Men kjenslemessige motsetningar kan likevel leve like sterkt i ulike leirar, og den fred som våpenkvila opnar for, er sårbar og kan lett gå tapt. Også denne jula er det slik mange stader, frå naboar i mellom til konflikter på den verdspolitiske arena. Fredsforhandlingar på den mellommenneskelege plan dreiar seg for det meste om våpenkvile.

Ikkje om venskap. Men den fred Jesus snakkar om er ein fred som spring ut av forsoning.

I Fadervår lærte Jesus oss å be: «Forlat oss vår skuld som vi og forlet våre skuldnarar». Dette er ei forsonleg bøn. Det forsonlege menneske er ope for korrektiv. Den forsonande nåde er ei fredsframtida livskraft, fordi nåden set oss fri i forhold til fortida, og let oss uhemma erobre notida og framtida. Menneske som går i seg sjølv, søker Guds nåde, og er nådige med andre medmenneske, blir fredsframtida og også i mellommenneskelege relasjonar, i heimen, på arbeidsplassen, i nærmiljøet, i landet og i verda.

Med tanke på alle dei som gjennom åra har fått tildelt Nobels fredspris, er det utruleg mange som seier at Jesus Kristus har inspirert dei til det fredsframtida arbeid som dei vart heidra for. Jesus er ljuset for verda! Jesus er framtida! Det er lyset som strålar ut frå krubba i Betlehem. Det gav oss vår tidsrekning!

Gledeleg jul og signerikt nyttår! ●

Evangelistene er tilbake!

Søndag 5. januar kl. 18 blir det samling i Stortveit kirke. Agnethe Mohn forteller om kirken og de nyrestaurerte kirke-teppene. Etterpå blir det kaffe i menighetshuset. Velkommen!

Velkommen til Sommerfest 2014

Mange gleder allerede seg til Sommerfest og generalforsamling for Det Norske Misjonsselskap (NMS) første uka i juli 2014 – en storsamling der det kommer folk fra alle kanter av landet og kloden.

Stedet er Ekebergsletta i Oslo. I tidsrommet 2. til 6. juli inviterer NMS til en storsamling som vil bli spesielt tilrettelagt også for familier, med parallelle opplegg for barn og ungdommer. Programmet blir allsidig, med kveldsmøter, seminarer, debatter/forhandlinger, konserter, storbyfest, utflukter, global landsby, mingleområder, internasjonale mattelt, hvilerom, etc. Det blir NMSCampingleir, og over hele byen ellers er det reservert hotell-senger som du kan booke.

SKRUK kommer. Maria Solheim kommer. Det gjør også biskop Kvarme, forsvarsadvokat Geir Lippestad, det gassiske koret NOVA, gjøglerne Chris og Øystein, Geir Hegerstrøm – blant mange andre. Og så du! Påmeldingen begynner allerede før jul, og trenger du mer informasjon akkurat nå, kan du sjekke www.nms.no/gf2014. Programavisa er klar i november. Ring 51516100 så sender vi deg Sommerfest-avisa, og du får vite alt du trenger å vite. ●

*Gull,
røkelse
og jazzmusikk*

Julekonsert
Blessing Ten Sing
og Ytrebygda Ten Sing
sammen med jazzduoen
Mikkel Madsen Nyrup
og Simen Korsmo Robertsen

Opplev noen av julens vakreste salmer og folketoner
i ny drakt av fengende jazztoner

Fana kirke
Søndag 8. desember 2013
kl 18.00

Pris. Voksne kr 100, barn kr 50

Velkommen!

Bymisjonen: Lagar jul for alle

– Vi hadde laga oss eit bilete av kven vi trudde skulle kome på julefeiringa i Korskirken. Det var eit feil bilete. Det alle hadde felles, var at dei hadde behov for å feire jul saman med fleire og dele noko, seier Marianne Minde, familiekontakten ved Home-Start i Kirkens Bymisjon i Bergen.

TEKST OG FOTO: KATI INDREFJORD/
KIRKENS BYMISJON I BERGEN

Som så mange andre fekk Marianne Minde ei aha-oppleving første gongen ho deltok i den rausa julefeiringa i kyrkja. Ho hadde lenge drøymt om å få vere med i Korskirken på julafta, og i 2005 kom sjansen. Etter den første julefeiringa med Bymisjonen var både ho og ungane hekta, og familien har sidan feira jul i Korskirken fem gonger til.

Den oppskrytte jula

Marianne ville presentere eit alternativ til «pakkehysteriet» til sine tre born som den gongen var 13, 14 og 19 år gamle.

– Julia var blitt veldig kommersiell, syntest eg. Men adventstida var – og er – ei god tid for meg, då vi kunne legge planar og gjere kjekke ting i lag med andre. Eg vart klar over at ikkje alle gledde seg, det var nokre som kvidde seg til jul.

Det kunne handle om skuffa forventningar til korleis adventstida skulle vere, det kunne vere kjensla av at ein sjølv var den einaste som ikkje feira den perfekte familiejula vi les om i vekeblad og aviser. Før feiringa byrja, var alle friviljuge medarbeidarar på informasjonsmøte. Marianne kom med blanke ark, og lurte mellom anna på om ho og dei andre tilsette skulle ha namnemerke.

Som ein storfamilie

– Eg vart så fascinert av det Camilla

(Grimsby) sa til oss på møtet – at her feirar vi jul i lag, alle saman. Det var heilt uaktuelt at tilsette eller friviljuge skulle skilje seg ut frå dei andre gjestene, fortel ho.

Jul er ei tid då alt vert meir synleg. Det som er bra, vert ekstra bra, og det som kjennest tøft, vert ekstra tøft. Og saknet etter eit fellesskap – som ein kanskje ikkje merkar resten av året – vert for mange særleg tydeleg i juledagane, då alt skal handle om familielukke og gåvedryss.

– Mannen min var med i transportgruppa, og køyrte mellom anna to velkledd herrar frå byens beste strøk heim då kvelden var omme. Dei var einslege begge to, og sa at det gjekk greitt heile året – bortsett frå i jula. Då var denne felles feiringa god å ha, seier Marianne.

Ungane hennar er blitt større no, men for dei er det framleis jul i Korskirken som er den ekte jula.

Ei heimleg julafta

– Det er ei fantastisk oppleving, ei ordentleg, tradisjonell julefeiring med alt som høyrer til av god mat, gang rundt juletreet og julesongar. Trøytte ungar sovnar i fanget til mor, og røyksugne karar står utanfor med rullingsen. Det er rom for alle, seier Marianne.

– Eg vil verkeleg anbefale det, anten ein kallar seg gjest eller friviljug. Det skillet vert fort brote ned uansett. Vi blir som ein storfamilie, med ulike slags folk som likar å gjere ulike ting. Nokre vil helst sitje i ro, an-

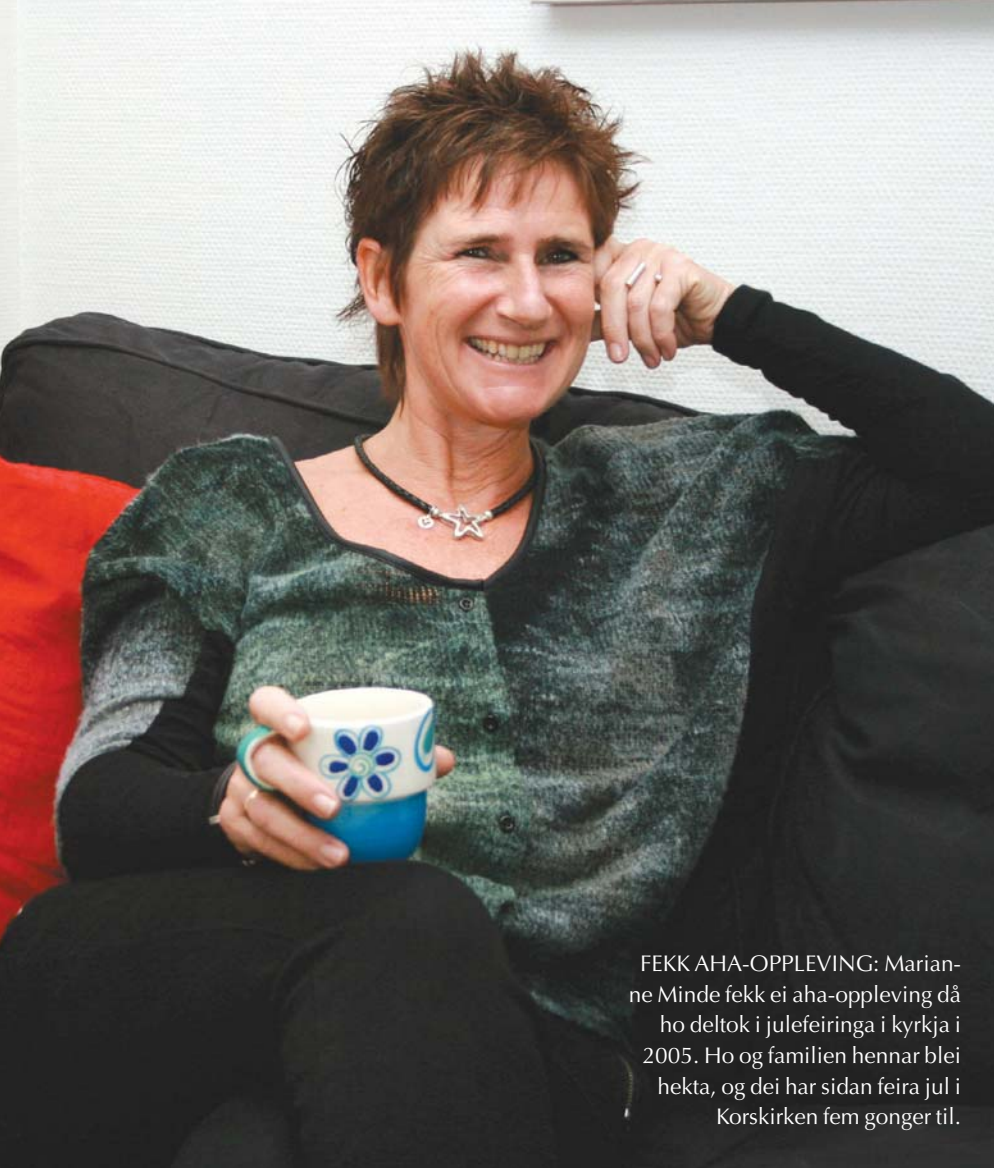

JUL I KORSKIRKEN: Slik ser det ut i Korskirken julaften, med juletre og pyntete bord. Bildet er tatt like før gjestene kom til julaftenfeiring i 2012.

dre må opp og rydde og ordne for å føle seg vel. Det er opent for å vera – og opent for å gjera.

I år gjer familiesituasjonen at det vert heimejul med unge og gamle. Det har Marianne og mannen bestemt.

– Men dersom situasjonen endrar seg att, vil vi heilt klårt attende til feiringa i Kors-

FEKK AHA-OPPLEVING: Marianne Minde fekk ei aha-oppleving då ho deltok i julefeiringa i kyrkja i 2005. Ho og familien hennar blei hekta, og dei har sidan feira jul i Korskirken fem gonger til.

SKJERF: Fra årets «Lys i mørket»-aksjon. Bymisjonen hengte opp 150 hjemmestrikkede skjerf og oppfordret folk til å gi dem til noen som fryser.

kirken. Det er ei heimleg julafta, berre med fleire enn ein vanlegvis har plass til.

Inkludering og integrering

Home-Start Familiekontakten (HSF), der Marianne Minde arbeider, er ein del av Bymisjonens nye avdeling, Oppvekst og

mangfald. HSF er eit verdsospennande familiestøtteprogram, der frivillige medarbeidarar kjem heim til småbarnsfamiliar som treng støtte i ein periode. I Oppvekst og mangfald er det ei brei vifte av tilbod til familiar med barn og ungdom i huset. Det at fleire tiltak er retta mot barnefamiljar, gjer det mogleg for mange å finne noko som passar deira behov.

– Vi freistar å invitere «våre» Home-Start-familiar inn på advents-aktivitetane på Bamsehiet og i Åpen barnehage. Det vert organisert både juleverkstad og kakebaking, og før jul er det nissefest. Vi gjer også familiane merksame på julefeiringa i Korskirken, understrekar Marianne.

Førti nasjonar

Dei frivillege familiekontaktane i Home-Start får tilbod om den tradisjonelle julekonserten i kyrkja, og vanlegvis vert det og tilbod om ei teaterforestilling. I år er det førpremiere på «Jul i Blåfjell» som står på tapetet. Takka vere gratisbilletter frå Musikkteatret i Arna kan 50 personar få oppleve denne førestillinga. Førti nasjonar er representerte i blant dei som brukar tilboda.

Bymisjonen i juletida

- Den tradisjonsrike «artistdugnaden» i Logen vert skipa også i år. 9. desember er Voksne Herrers Orkester organisator og husband for ei rekkje artistar som opptre gratis til inntekt for Bymisjonen. Billetter er å få kjøpt på Billettservice.

- I veka før jul er det aktiviteter på Kafe Magdalena kvar dag, det vert laga julekaker, julekransar og annan pynt.

- Julekvelden i Korskirken byrjar i år med messe klokka 17. Deretter set folk seg til festpynta bord der mat og underhaldning vert servert.

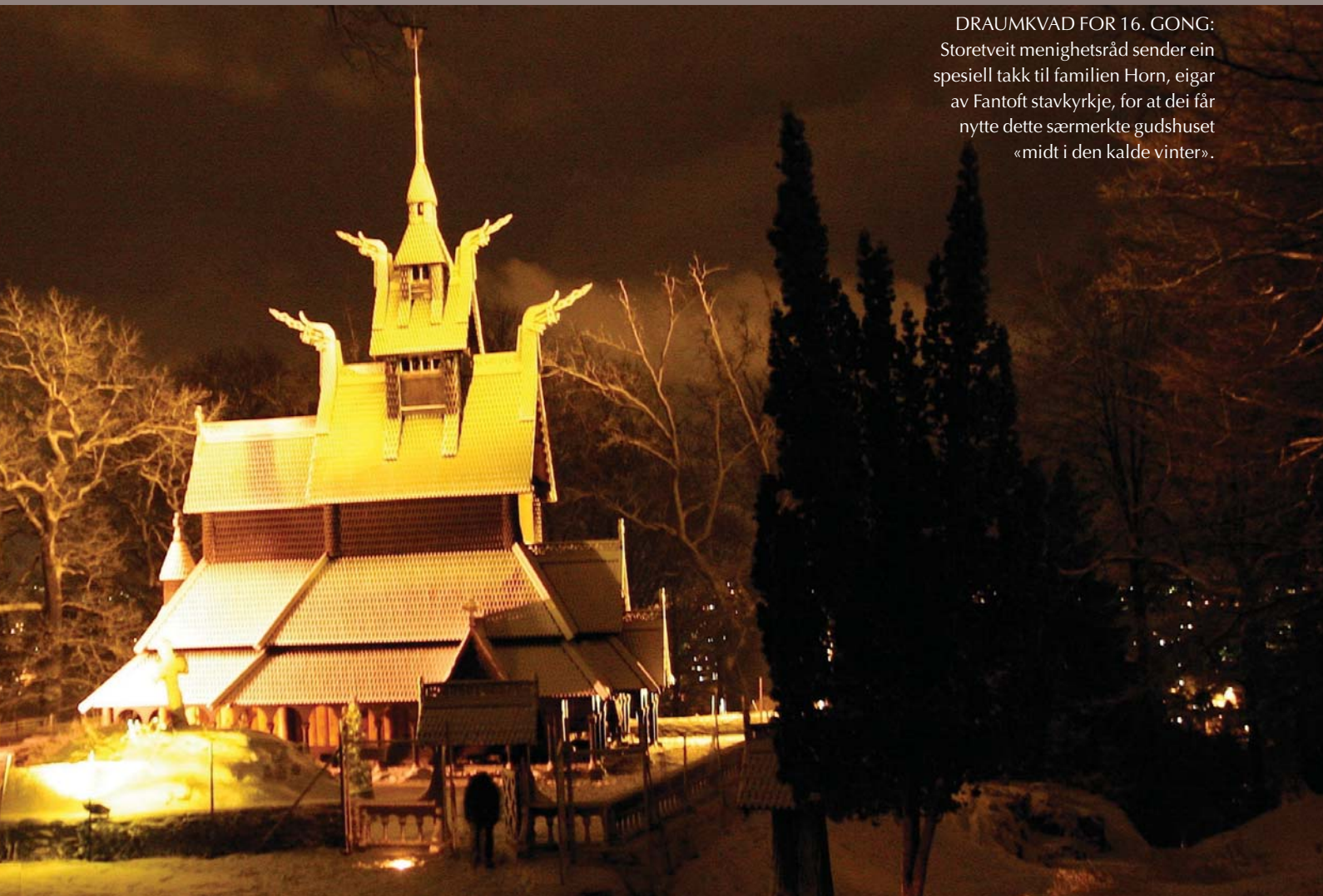
- Dei tilsette på Bryggen Radisson Blue Hotel inviterer Bymisjonens brukarar til gratis julemiddag på hotellet på julekvelden, frå klokka 12 til 15. Dette er primært ei tilskiping for byens rusavhengige, men også for fattige tilreisande frå Sør-Europa.

- Første og andre juledag har Kafe Magdalena opne dører med gratis julemat frå kl. 12 til 15.

– Vi vil gje både barn og vaksne høve til å bli kjent med norske juletradisjonar. I samlingsstunda i Open barnehage syng dei julesongar i adventstida, og det er kjekt både for norske familiar og minoritetsfamiljar.

Den glade budskapen

Og så er det sjølvaste flaggskipet i Bymisjonens julefeiring, då. Julekvelden i Korskirken byrjar i år med messe klokka 17. Deretter set folk seg til festpynta bord der mat og underhaldning vert servert. Også på dei «raude dagane» er det ope hus i Bymisjonen. Første og andre juledag er det Kafe Magdalena som har opne dører med gratis julemat frå kl. 12 til 15. I veka før jul er det aktiviteter på kafeen kvar dag, det vert laga julekaker, julekransar og annan pynt. I fleire år har Bymisjonen rigga til «Stallen» - ei synleg påminning om den første jul i Betlehem, med julekrybbe og førjulsstemning. I år vert «Stallen» plassert i Kafe Magdalena, og det vert høve til å kjøpe julegaver frå Bymisjonens egne tre- og tekstilverkstader. Diakon Tone Totland og gateprest Kari Veiteberg går i tillegg ut i byens gater med kirkesykkelen og den glade budskapen. ●

DRAUMKVAD FOR 16. GONG:
Storetveit menighetsråd sender ein
spesiell takk til familien Horn, eigar
av Fantoft stavkyrkje, for at dei får
nytte dette særmerkte gudshuset
«midt i den kalde vinter».

Songperle i stavkyrkja

**På trettandagen 6. januar 2014
blir det gamle middelaldereposet
Draumkvedet framført for 16. gong
på rad i Fantoft stavkyrkje.**

TEKST: BRYNHILD UTNE
FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Magne Skrede frå Nordfjord, musikk lærar på Steinerskulen, song kvedet fyrste gongen det blei framført i stavkyrkja, tilbake i januar 1999. Sidan den gong har ei rekkje andre tradisjonsberarar framført denne perla i norsk litteratur, og i år er det altså 15 år sidan tradisjonen starta.

Ringverknader

Det har vore halvt om halvt med «karar og kvende», for å halde meg til telemarksmålet

som Draumkvedet er nedteikna på. Like-eins «gamle mennar og unge» som skrive står. Då Aasmund Nordstoga blei spurd om han song Draumkvedet, svara han kontant: «Nei, men fær eg eit oppdrag, så må eg no lære meg det!» Oppdraget fekk han, og kveda gjorde han, vakkert og vent. Mor hans, Ellen Nordstoga, hadde då sunge det seks år tidlegare i Fantoft. Fleire andre har teke utfordringa om å lære seg Draumkvedet. Dette har skapt ringverknader. Mange unge er blitt fenga av dette tonediktet, så det døyrr ikkje ut med det første.

Årets folkemusikkartist 2006

Årets kvedar kjem frå Hornindal i Nordfjord, og er busett i Oslo. Fyrste gong eg hørde Unni Løvlid syngje, var på ein stor norsk konferanse i Berlin for nokre få år sidan. Ho har delteke på Festspillene i Bergen

tre gongar, og sunge med Bergen filharmoniske orkester i Grieghallen for nokre månader sidan. CV-en er imponerende, og kan blant anna vise til musikkutdanning ved Norges musikkhøgskole og songtimar med Anne Lise Berntsen, Kirsten Bråten Berg, Svein Bjørkøy og Håkan Hagegård. Ho vart kåra til Årets folkemusikkartist i 2006.

Engasjert i Kina

Unni Løvlid er sterkt oppteken av internasjonal folkemusikk, og har reist vidt omkring på kloden vår - med sterkt engasjement i Kina. Men starten fekk ho heime i Hornindal hjå kvedarane der. No gler ho seg til å framføre Draumkvedet i Fantoft stavkyrkje. Storetveit menighetsråd er formell arrangør av denne særeigne kulturkvelden, som i alle desse åra har hatt formidabel oppslutning. ●

Draumkvadet

- Draumkvadet fortel om Olav Åsteson, som la seg ned på julekvelden og fall i djup søvn. Trettendags jul vaknar han, då folk er på veg til kyrkja.
- Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av paradiset. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett.
- Etter gamal tru trudde måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live.
- Det er mange diskusjonar kring alder, opphav og form på Draumkvadet, sidan ein for det meste berre har funne fann brotstykket og einskilde vers av diktet.
- Ein veit ingenting om kven som har skrive det, men dei fleste nedteikningane er gjort i Telemark. Magnus Brostrup Landstad nedteikna ein versjon, etter å ha høyrte Maren Ramskeid frå Kviteseid framføre det rundt 1850.
- I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykket frå ulike kjelder og sette desse saman til ei utgåve på 52 vers.
- Visjonslitteratur er forteljingar om ferder til den andre verda. Dei mest kjende er Den gudommelege komedien av Dante Alighieri (1265-1321) og Tundals visjon (opphavleg nedteikna av ein irsk munk på midten av 1100-talet).
- I norsk samanheng står likevel Draumkvadet i ei særstilling.

BLÅTONAR: «Å de va Olav Åsteson, som heve sove so lengje» song Ingebjørg B. Nordstoga i 2011, ei framføring som klårt fekk fram den sære og kjenslevare poesien i det gamle diktet.

KALDT I STAVKYRKJA: – Ta med varme klede og gode skor, oppmodar Brynhild Utne. Det blir også høve til å få låna seg eit varmt ullpledd.

Biskopens julehelsing

Vener for livet?

I 2013 har vi ungdomsår i Bjørgvin bispedøme. I møte våre med ungdom hentar vi ofte fram dette biletet som står saman med andakten. Det passar som hand i hanske med juleevangeliet.

AV BISKOP HALVOR NORDHAUG

Biletet viser Jesus og den egyptiske munken Menas frå ca. år 600. Det blir gjerne kalla «Jesus og venen hans», og heng i dag i Louvre i Paris. Ofte når Jesus blir skildra i kunsten er han tydeleg større enn menneska som omgir han. Men i dette biletet er dei jamlike. Jesus og munken er omtrent like høge, og Jesus legg handa si rundt munken sine skuldrer. Dei er vener og går vegen saman.

Dette er eit bilete som fell i god jord hos ungdom, fordi det viser vener som bryr seg om kvarandre, der den eine ikkje gjer seg stor på den andre sin kostnad. Jesus vil ikkje vere fjern, men nær. Jesus vil ikkje vere eit uløyst mysterium, men ein ven som gir seg til kjenne og vil vere den fortrulege følgesveinen gjennom livet vårt. Biletet minner oss om Jesu ord i Johannesevangeliet: «Eg kallar dykk ikkje tenarar lenger, for tenaren veit ikkje kva herren hans gjer. Eg kallar dykk vener, for eg har fortalt dykk alt eg har høyrte av Far min». (Joh. 15,15).

Då Jesus blei fødd og lagd i krubba, blei noko av Gud sjølv overgitt i

hendene våre. I Jesus kom Gud oss så nær som det er mogeleg. Han blei ein av oss, ein bror og ein ven. Ungdom i dag, som ungdom i går, er opptekne av venskap. Mange har nære vener som betyr mykje for dei, men mange har også opplevd at vener sviktar. Somme veit kanskje ikkje om dei har ein verkeleg ven.

I ungdomsåret 2013 har det vore målet vårt at ungdom, og alle andre, skal få høyre at det her og no finst ein som alltid og under alle forhold vil vere venen deira, slik han var det for munken Menas for mange hundre år sidan. Jesus er ein ven som ikkje sviktar og som aldri blir klok av skade.

Kan du sjå at munken skjeglar litt med venstre auge? Det er neppe ein glipp frå målarer si side. Med eitt auge ser han mot Jesus og med eitt auge ser han på vegen som ligg framfor. Slik fortel biletet noko om kva det er å vere ein kristen. Speler Gud ei rolle i livet ditt? Betyr Jesus noko for deg? Viss ikkje, er det bra at du les dette og får sjå biletet av Jesus og venen hans. Jesus er venen som aldri gir oss opp, heller ikkje når vi går bort. Ville det ikkje vore fint å vere venen hans? ●

JESUS OG HANS VEN: Ikonet «Kristus og abbed Mena» er valgt som illustrasjon for Ungdomsåret 2013. FOTO: RMN-GRAND PALAIS (MUSÉE DU LOUVRE)/ HERVÉ LEWANDOWSKI)

Gospel Bergens julekonsert:

- Lærer dem å stoppe tankene

– Alle har rytme i kroppen. Det er lettere å få denne frem ved å slutte å tenke, sier Marcus Davidson, britisk samtidskomponist og dirigent for Gospel Bergen siden 2010.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Gospel Bergen ble startet av Rune Larsen i 1969, og er nå Norges eldste gospelkor. Marcus Davidson, som nå bor like ved Fana kirken, har selv bakgrunn som korsanger, da i The Worcester Cathedral Choir.

– Det var en glimrende musikalsk utdanning for en ung gutt, forteller han.

Senere studerte han musikk ved City University i London (under den walisiske komponisten Rhian Samuel) og Universitetet i Birmingham under komponist og musikkprofessor Vic Hoyland.

– Jeg husker eksakt øyeblikket da jeg skjønnte at det var dette jeg skulle drive med. Det skjedde da i en komposisjonslære-time med Hoyland, der han fortalte studentene hvordan du kan sammenligne Stravinskij's musikk med et urverk. Alt henger sammen.

– **Stravinskij's musikk er vel en ganske støyende klokke?**

– Hehe. Ja, det tenker jeg også. Min favoritthistorie er den der Stravinskij og danseren Nijinskij står på hver sin stol, midt under verdenspremieren, mens de roper ut instruksjoner til danserne. Jeg skulle likt å være der. Orkesteret syntes harmoniene var vanskelige å spille, stykket var et eneste stort sjokk både for musikerne og publikum.

Julesanger og carols

Sjokket blir nok ikke like stort for publikum på Gospel Bergens tradisjonelle julekonsert i Johanneskirken 7. desember.

– Det blir hovedsakelig amerikansk gospelmusikk, norske julesanger i interessante og litt annerledes arrangementer og noen tradisjonelle britiske «carols», opplyser Davidson.

– **Er det her britten i deg kommer gjennom?**

– Hehe, ja, jeg har puttet inn noen ting fra den tradisjonen. Det er der jeg kommer fra.

– **Hva har du ellers tatt med deg til gospelkoret?**

– Mye erfaring. Gjennom årene har spilt med mange gode musikere, og lærte tidlig at rytmen har en sentral plass. Du har den i kroppen, og hemmeligheten er å ikke tenke på den, slik vi ser det i amerikansk gospel-musikk. Så jeg håper jeg har gitt dem en profesjonell standard, samt arrangementer som passer til koret.

Syngende reker

Han legger vekt på å lage arrangementer med litt uvanlige harmonier; som strekker seg litt i uventede retninger.

– Min tommelfingerregel er å alltid lage det annerledes for publikum. Jeg prøver alltid å gjøre ting litt annerledes, i stedet for bare å kopiere slik det har vært gjort før.

Marcus Davidson skriver også egen musikk. Noen eksempler ble fremført i Johanneskirken nylig under Bergen kirkeautunnale. Tenoren John Beaumont sang blant annet Davidsons verk «Ananta» (basert på gamle indiske tekster), akkompagnert av strykerdroner og opptak av menneskestemmer. Plateselskapet Touch har gitt ut noe av musikken hans. På «Cross Pollination» (2011) samarbeider han med Chris Watson (Cabaret Voltaire, Hafler Trio) om et stykke der korsangere akkompagnerer opptak av summende bier (!), og de to har også gjort en innspilling sammen der de kombinerer korsang og elektronikk med lyder fra havet – som måker, delfiner og; utrolig nok; reker.

Bilder laget av lyd

Chris Watson begynte med å gjøre opptak til sistnevnte fra Bryggen i Bergen, og fortsatte like nord til iskappen.

– Det er innspillinger både fra under og over havoverflaten, forteller Davidson.

Verket heter Polyphonics, og inngår som

NATURSYMFONIKER: – Jeg prøver alltid å gjøre ting litt annerledes, i stedet for bare å kopiere slik det har vært gjort før, sier gospelkorets dirigent, Marcus Davidson, som også komponerer korsymfonier der stemmene får synge sammen med naturlyder.

andre del av Davidsons planlagte trilogi (Biesymfonien var første del).

– Siste del blir en fuglesymfon. Jeg vil lage en innspilling, der mennesker synger sammen med fugler. Det jeg jakter på, er den musikken som ligger inne i lydene.

– **Hvordan er Chris Watson?**

– Å, han er briljant. Jeg har lært mye, og føler meg privilegert som får samarbeide med han. Han gjør ting du aldri ville kommet på selv; lager bilder satt sammen av lyder. Dessuten er han en hyggelig fyr, beskjeden og svært privat av natur.

Stjernenes musikk

De to møttes via Touch. Davidson fikk en bestilling på vokalstemmene til Bee Symphony, som opprinnelig var Watsons ide.

– For meg var dette en stor mulighet til å utforske musikken i naturen, sier han, og forteller at hans neste prosjekt handler om hvor endeløst stort og massivt universet er.

– **Er det musikk i verdensrommet?**

– Åja. Jeg jobber med et stykke nå, der jeg mikser opptak fra pulsarer med trommer. Det vil komme ut på min neste cd.

Lydopptakene er lånt fra NASA, som gjorde innspillinger da Voyager 1 og 2 fløy forbi planetene Saturn, Jupiter og Uranus.

– Det er utrolige opptak. Ringene rundt Uranus høres ut som en tibetansk gong, mens Jupiter hadde lignende lyder som de

Gospel Bergen

- I 1969 mente Rune Larsen at Bergen burde få et eget gospelkor. Siden har arbeidet fortsatt uavbrutt, og Bergen Gospel er i dag Norges eldste gospelkor.
- Koret har hele tiden stått under KFUK/KFUM-paraplyen, og øver i lokalene deres på Ynglingen i Bergen sentrum.
- Gospel Bergen består i dag av 25 ungdommer mellom 21 og 24 år, og dirigeres av Marcus Davidson, komponist og pianist fra London.
- På repertoaret står gospelmusikk med røtter fra den afroamerikanske tradisjonen, med sanger hentet fra store gospelartister som Kirk Franklin, Myron Butler og Fred Hammond.
- Dersom du ønsker å bli med i Gospel Bergen, kan du sende en mail til info@gospelbergen.com, og du vil bli kontaktet når de tar inn nye medlemmer. Nye audisjoner blir satt opp ved semesterstart, som er i januar.
- Korets tradisjonelle julekonsert i Johanneskirken holdes i år 7. desember.

Mer informasjon: www.gospelbergen.no og på egen Facebook-side.

jeg tidligere har hørt fra jorden atmosfære. Det er nesten som om planetene snakker sammen. Når jeg lytter til disse opptakene, kan jeg ikke la være å tenke at det må finnes en høyere orden.

Litt av det samme opplevde han da han skrev ut korstemmene til Biesymfonien.

– Noe av det minnet faktisk om australsk aboriginal-musikk. Det fikk meg til å undres på hva dette folket faktisk sitter på av kunnskap.

– I dette urfolkets legender snakkes det om at vår verdens eksistens ble sunget frem. Er det noe slikt du tenker på?

– Ja, og du har det samme både i den gamle sanskrit-stavelen «om», som henger sammen med skapelsen av verden, og i Bibelen, sier han, og viser til de kjente åpningsordene i Johannesevangeliet: «I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud». ●

Kulturtipset:

Ballett fra det ytre rom

Moderne musikk ble født 29. mai 1913. Svangerskapet forløp som normalt, men selve fødselen var smertefull.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Barnet viste seg likevel usedvanlig levedyktig, og er fortsatt i god vigør 100 år senere. Jeg snakker ikke om en hun eller en han, men et orkesterverk. Igor Stravinskij's «Vårofferet» skapte nærmest opprørske tilstander da det ble presentert for et uforberedt publikum ved Théâtre des Champs-Élysées. Det er ikke sikkert om det var den tungt rytmiske musikken eller Nijinskis ballett, der en ung jomfru ofres til en hedensk guddom for å sikre grøden, som var mest provoserende. Sannsynligvis en kombinasjon.

I dag kan vi le av det, og lure på hva alt oppstyret handlet om. Jeg har alltid tenkt at det må være den fremtredende bruken av rytme. Hele orkesteret er som en eneste pulserende bevegelse, mens en enkel folketonelignende melodi betrakter det hele fra oven; spilt i fagottens aller lyseste register. Kanskje det var noe i luften. Moderniteten var på vei inn, med biler, flygemaskiner og samleband, og første verdenskrig var bare et år unna. Kunstnere er følsomme mennesker, og tar inn samfunnet før oss andre. Kunsten blir da et speil, som reflekterer tilbake det vi allerede vet uten å vite det. Det er den gjenkjennelsen som får oss til reagere, enten det er med sinne, glede eller ren eufori.

Bernsteins berømte tolkning fra 1958 (nyuttitt på cd) får frem både det dype følsomme (hør introen!) og det ville utemmede i verket på en slik måte at Stravinskij selv bare hadde ett ord å si etter at han fikk høre den; omtrent som om det var signaler fra det ytre rom: Wow! ●

JULEGAVETIPS: Både Joffrey-balletten (bildet) og Mravinskij-balletten har gjenskapt Nijinskis fargerike ballettforestilling. Sistnevnte er utgitt på en praktfull bluray sammen med deres versjon av Stravinskij's andre store ballettmesterverk: Ildfuglen.

HERBERT MIDDOLL/OFFREY BALLETT

Vil du gi noe av tiden din til mennesker som trenger en å snakke med?

Da kan du bli frivillig medarbeider på Kirkens SOS! Vi trenger mennesker som vil prate med medmennesker som har det vanskelig. Oppgaven din er å lytte og tenke høyt sammen med den som tar kontakt. Du skal ikke gi råd eller løse den andre sine problem.

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
epost: bjorgvin@kirkens-sos.no Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunnngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Hva skjer i trosopplæringen framover? Hvem kan komme? Når?

Fredagsklubb for 3. – 7. klasse:

Det blir juleavslutning i kirkekjelleren fredag 29/11 kl. 18.00 – 19.30. Vi håper å se deg der!

Søndagsskolen:

Velkommen til juleavslutning søndag 8/12 kl. 11! Vi skal synge julesanger, øve til juletreffest og spise pølse i brød! Oppstart etter jul: 12. januar.

Barnas juletreffest:

Søndag 20/?? kl. 11 ønsker vi velkommen til familiegudstjeneste tilrettelagt for de minste. Babysang-gruppen deltar med sang og musikk. Velkommen til både store og små!

Søndagsskole:

Velkommen til juletreffest lørdag 4/1 kl. 16–18! Det blir noe godt å spise, leker og konkurranser. Søndagsskolebarna deltar og det blir selvfølgelig juletrengang! Kanskje nissen kommer? Pris: 30 kr per per. Maks. 150 kr per fam.

Babysang:

Vi starter opp igjen Babysang 14/1 kl. 12.30 i kirkekjelleren. Se hjemmesiden for mer informasjon.

Hei alle sammen! Denne høsten har det vært mange barn og unge innom kirken! Vi har hatt samlinger for 3-åringene, 4-åringene, 5-åringene og 6-åringene. Speiderne, Søråshøgda barnekor, Extasis Ten Sing og sangglade mødre på Babysang har inntatt kirken hver uke. Søndagsskolen har hatt flere fine samlinger, og de litt eldre barna har samlet seg til Fredagsklubb i kirkekjelleren. Vi har begynt å bli kjent med et fint konfirmandkull og en fin gjeng fjorårskonfirmanter som er med på lederkurs. Nå nærmer det seg jul, og vi gleder oss til julevandring og skolegudstjenester! Takk for en fin høst, vi gleder oss til fortsettelsen!

«Et barn er født i Betlehem, i Betlehem,
Nå gleder seg Jerusalem. Halleluja, halleluja!»

Julehilsen fra trosopplærer Janne Torvestad og resten av staben

Lys Våken 25. – 26.1

Går du i 6. klasse? Synes du det høres spennende ut å overnatte i kirken? Da kan du bli med på Lys Våken! Lek og moro, god mat, gudstjenesteverksted og god stemning! Vi sover i kirkerommet, og deltar på søndagens gudstjeneste. Invitasjon kommer i posten til de som er døpte i eller tilhørende til Skjold menighet. Om du ikke får invitasjon, men likevel vil være med er det bare å ta kontakt!

4-årsklubb:

Det blir 4-årsklubb i januar/februar for de som er født til og med juni 2010. Resten blir invitert til høsten. Invitasjon kommer i posten til de som er døpte i eller tilhørende til Skjold menighet. Dersom du ikke får invitasjon, men likevel vil være med er det bare å ta kontakt! Det blir gudstjeneste med utdeling av «Min kirkebok» den 9. februar.

For spørsmål og påmeldinger, ta kontakt med trosopplærer:

Janne Torvestad:
janne.torvestad@bergen.kirken.no
Telefon: 55 59 71 17

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd

Skjold menighetskontor
Skjoldlia 55, 5236 Rådal
Telefon: 55 59 71 12
skjold.menighet@bergen.kirken.no

Menighetskonsulent
Marita Børve
Telefon: 55 59 71 12
marita.borve@bergen.kirken.no
Kontordager: mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

Kateketvikar
Johan Olav Holmefjord
Telefon: 55 59 71 11
E-post: johanolav.holmefjord@bergen.kirken.no

Menighetspedagog / trosopplærer
Janne Torvestad
Telefon: 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Telefon: 55 59 71 15
kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Kantor Guro Rotevatn Buder
Telefon arb.: 55 59 71 16
Telefon priv.: 412 05 127
guro.rotevatn.buder@bergen.kirken.no

Kirketjener Silje Brækken
Telefon: 916 92 224
silje.braekken@bergen.kirken.no

Sokneprest Arne Brekke
Telefon arb 55 59 71 14
Telefon priv 55 13 76 62
arne.brekke@bergen.kirken.no

Kapellan Bjørn Moe
Telefon arb 55 59 71 13
mobil 92 82 24 13
bjorn.moe@bergen.kirken.no

Menighetsrådsleder Eva Try
Telefon 55 13 13 52
evatry@gmail.com

Internett/menighetsblad
Ansvarlig utgiver: Menighetsrådet. Redaktør, menighetsblad Øystein Pettersen, 938 04 808
oystein.pettersen@uni.no
Nettpubliserings: Bjørn Selfors, bsselfors@broadpark.no

Kirkens konti
Skjold menighet:
1644. 21. 60035
(3411. 32. 01101)
Givertjenesten diakoni:
3418. 18. 00889
Konfirmentarbeid:
3418. 20. 00436

Aktiviteter

Skjold kirkekor
Skjold kirke - tirsdager kl. 12.30 - 14.00. Kontakt: Grete Jacobsen, telefon 55 13 19 78 og Ingebjørg Hougsnes telefon 55 10 27 47

Cantus
Skjold kirke - tirsdager 19.45 - 22.00. Guro Rotevatn Buder, Telefon arb: 55 59 71 16

Søråshøgda barnekor
Skjold kirke - torsdager fra kl. 17.30. Leder: Synnøve Flotve, tlf. 55 91 21 13 / 41 45 04 85
seflotve@online.no
Hjemmeside: www.sbkor.no

Extasis (Skjold ten-sing)
Skjold kirke onsdager kl. 19–21. Kontaktperson: Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15

Formiddagstreffet
Annenhver torsdag i ulike uker - kl. 12.00-14.00. Kontaktperson Kjerstin-Marie Vereide tlf. 55 59 71 15

10-kaffen
Annen hver torsdag i like uker - kl. 10.00-12.00. Kontaktperson Arne Brekke tlf. 55 59 71 14

KRIK Fana
Henning Eidsheim
Telefon: 95 43 14 41

Nordås KFUM-speidergruppe:
(gutter) Onsdager - Skjold kirke/ Smøråsfjellet. Knut Erlend Brun, tlf. 474 17 708 knubrun@online.no

Steinsvik 1 - KFUK-speidere
(jenter) Tirsdager - Skjold kirke
Kontaktpersoner Anette Skålnes og Silje Nordal
gruppeleder.steinsvik@hotmail.no

Seniordans
Mandag kl. 11.00-12.30
Berit Kvalheim, 55 10 00 38 / 957 21 908.

Trim
Onsdager kl. 11.00-12.30.
Astrid Teigen tlf. 45 02 51 03

Skjold kirkelag
Kontaktpersoner Berit Ådland tlf. 55 13 37 65 og Gerd Dale tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole
Janne Torvestad, tlf 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

Se prekenliste side 24 for datoer.

Bli kjent med Marita Børve

Høyt skattet administrasjonsleder i Skjold

Marita (husk at trykket skal være på første stavelse når du snakker med henne!) har vært ansvarlig for administrasjonen i Skjold kirke siden september 2007, fra starten som konsulent, men for et år eller så siden ble stillingen omgjort til administrasjonsleder.

TEKST OG FOTO: ØYSTEIN PETTERSEN

Som sådan har hun ansvar for alle de daglige gjøremål i kirken og personellansvar for alle som arbeider her (bortsett fra prestene da).

Leseren er sikkert nysgjerrig på hvilken utdanning og bakgrunn en administrasjonsleder i kirken har – i så måte er sikkert ikke Marita et typisk eksempel å trekke frem. Og nettopp derfor er det spennende å gjøre det; dette er så definitivt en person med vind i håret, tiltrukket av utfordringer, og med større «fart og spenning»-gen enn de fleste av oss.

Hun bor på Milde, og sykler Grimseidvegen til jobb stort sett hver dag. Området hun og familien har slått seg ned i har hun holdt seg i siden hun kom til Bergen på begynnelsen av 70-tallet. Født i Stavanger og med en liten gjesteopptreden i Haugesund på veg til Bergen ble første bosted her i byen i Ytrebygda, ikke langt fra der Ytrebygda kirke er nå. Derved havnet hun naturlig på Liland skole der hun gikk hele barneskolen, selv om familien flyttet til Milde i '78 (nynorsk hovedmål avgjørende grunn for å bli der).

Første fagutdanning var som tømrer – hun fikk fagbrev på Voss etter yrkesskoler i Ytrebygda, Fana og Voss, og et års jobbing innimellom. Men ikke gå til henne hvis du trenger en tømrer – en slik hentydning ble vennlig, men bestemt avvist (egentlig lo hun heftig av tanken...).

Etter tømrerutdanningen fortsatte Marita med teknisk fagskole på Voss i to år, på bygg og anlegg, og deretter landmålerlinjen på landbruksskolen på Stend, som etter et år ble flyttet til ingeniørhøyskolen i sentrum. Den gang var den toårig (nå tre).

– Landmåling, det er det jeg er utdannet til, det er det jeg kan, sier Marita. Hun har jobbet i Lærdalstunnelen (verdens lengste

biltunnel), Finsetunnelen, og ellers diverse broer og tunneler, ikke så mye stikking, men oppmåling av ferdige tunneler. Og det ble gjort på «gamlemåten», triangulering med kikkert.

– GPS kom for fullt for 13 år siden, akkurat da jeg gikk ut i morspermisjon. Det har jo revolusjonert hele fagområdet, alt er mye lettere nå, men da ga jeg meg.

Så hvordan er veien fra landmåler til konsulent og seinere administrasjonsleder i Skjold?

– Det var egentlig en tilfeldighet. Astrid Paulsnes, som hadde jobben, skulle ha permisjon, og hun oppfordret meg til å søke, ganske pågående faktisk, så til slutt søkte jeg, mest bare for å kunne si at jeg hadde gjort det når hun spurte. Men så skjedde ting veldig fort, jeg ble kalt inn på intervju, stilte opp der og ble spurt om jeg kunne begynne dagen etter... Det var altså høsten 2007, og siden Astrid og mannen bestemte seg for å flytte til Stavanger ble jeg værende.

Fallskjermhopping

Jeg hadde hørt nyss om at Marita har hoppet i fallskjerm, og ville naturlig nok vite mer om dette.

– Jeg har nok alltid hatt en dragning mot ekstremsport, forteller Marita.

– Når jeg for eksempel så fallskjermhopping på fjernsyn kjente jeg suget – jeg har nok alltid hatt lyst til å hoppe i fallskjerm. Men at jeg faktisk gjorde det var likevel tilfeldig – en klassevenninne på Stend var ivrig fallskjermhopper, og før jeg visste ordet av det hadde hun «lurt» meg med på nybegynnerkurs. Alt i alt hoppet jeg 12 ganger, lisensen krever jevnlig hopping, og det gikk litt for lang tid før det 13., så nå erkjenner jeg at det blir nok ikke noen flere hopp på meg – det er jo litt skummelt, da...

Det første hoppet holdt på å gå skikkelig gale. Det var litt mye vind, så det var helt på grensen at vi kunne hoppe. Du skal ha litt trening før du får løse ut skjermen selv, så de første fem hoppene skal skjermen være festet i flyet så den løses ut automatisk. Vi fikk beskjed om å ta tak i et stag under vingen, og henge der til vi fikk klarsignal fra instruktøren. Men jeg hadde på meg noen litt for store og klumpete hansker, og det blåste jo friskt, så jeg mistet taket nesten med en gang. Og da var jeg skjønte dette med jernteppet – har alltid tenkt at det var litt sånn overdrevet – men, nei det er det ikke. Jeg husket absolutt ingenting av det vi hadde lært, det var bare helt vekke – og dette hadde vi jo terpet på i timevis. Men jeg bare hang der og tenkte, hva gjør jeg nå da? Så opp på skjermen, og så de to snorene som vi skulle styre med – litt panisk trekking i snorene, men ingenting skjedde. Jeg

hadde det så travelt, var impulsiv, og hadde helt glemt at ting tar litt tid – du må ha litt is i magen. Så OK – jeg får bare sveve her så får det gå som det går. Det var meningen at vi skulle lande på Stend, på et jorde like ved gjenvinningsstasjonen, men uten styring og med bra vind, så bare fløy jeg avgårde, over høyspentlinjen og landet i noen trær like ved Skeie gamle skole.

Så mitt andre hopp – det var helt skrekkelig, for da visste jeg jo hva jeg gikk til – jeg tror aldri jeg har vært så redd i mitt liv. Men denne gangen gjorde jeg alt rett. Jeg vil absolutt oppfordre alle til å ta et fallskjermhopp en gang i løpet av livet. Egentlig er det jo en utrolig sikker sport, og jeg vil heller at ungene skal drive med fallskjermhopping enn mye annet.

Men det er jo ikke bare fallskjerm, Marita er tydeligvis en person som blir tiltrukket av det litt ekstreme, som fjellklatring

og alpin skikjøring, selv om hun aldri har tatt 'an helt ut i disse sportene.

Stillingen

Så hva gjør egentlig en administrasjonsleder? Det korte svaret er jo «alt» – og det er det inntrykket jeg sitter igjen med etter å ha kjent henne noen år. Personalansvar innebærer at hun må se til at alle oppgaver som hører innunder staben blir gjort, og at alle har det trivelig på jobb. Økonomi og regnskap tar mye tid i en så stor menighet, og oppfølging av ansatte og frivillige, med alle mulige spørsmålsstillinger som oppstår. Alle som kommer innom kirken henvender seg til Marita, og alle blir vennlig og hyggelig mottatt. Som Marita selv avslutter:

– Det hoper seg opp med ting i «to-do-kurven», en ting er sikkert, denne jobben er aldri kjedelig! ●

Volleyballhall

Som mange har lagt merke til har det vært stor anleggs-aktivitet på skoleplassen på Skjold skole i høst. Kommunen er i ferd med å bygge en ny volleyballhall, som blir nærmeste nabo til kirken. Bildet over viser en skisse av hvordan hallen kommer til å bli seende ut. ●

Kort-terminal

Menighetsrådet har anbefalt at Skjold kirke går til anskaffelse av en kortterminal til bruk ved gudstjeneste og andre anledninger. Så snart blir det ikke lenger nødvendig å sjekke at du har kontanter i lommeboken før du gir deg i vei til kirken. ●

Medarbeiderfest

Velkommen til den tradisjonelle medarbeiderfesten i Skjold kirke, fredag 31. januar kl. 19.00. Påmelding til diakonen senest én uke før på tlf. 55 59 71 15 eller e-post: kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no ●

Lyden i Skjold kirke

Det er mange som har vært frustrert over lyd kvaliteten i kirken, og særlig har det vært problemer med lyden i teleslyngen.

En prosjektgruppe bestående av Øyvind Bjørge og Terje Haram har gått gjennom utfordringene knyttet til høyttaler-lyd i kirkerommet, og etter en grundig utredning kommet med et forslag til løsning som ventelig vil gi merkbart bedre lyd, både ved tale og musikk. Menighetsrådet har anbefalt prosjektgruppens forslag, så nå gjenstår bare godkjenning fra de nødvendige organ før vi kan få en lenge etterlengtet oppgradering. ●

Menighetskalender

døpte

- 13.10. Mille Wolff Henriksen
20.10. Synne Mæhle
Haugland
20.10. Ulrik Grindheim
20.10. Emilian Tuvin Hopen
20.10. Milla Korsvold-Trellevik
03.11. Filip Fasmer Morland
03.11. Martine Aanes
03.11. Olivia Unneland-Olsen
03.11. Eirik Hjellevik Steinsland
10.11. Katinka Gullaksen
10.11. Selina Frøyen
17.11. Andrine Erichsen Dale
17.11. Tobias Phillip Newman-Bennett
17.11. Max Espetvedt Kleppe

begravelser

- 05.11. Karin Joys Vabø
05.11. Henrik Dahl
01.11. Solveig Midttun
25.10. John Sætre
25.10. Anne Korsøen
23.10. Jon Inge Martin
Kleiveland
23.10. Sverre August Olsen
22.10. Bjarte Reiulf Skaar
18.10. Gerda Aslaug Lohne
18.10. Einar Austgulen

- 18.10. Ragna Grindeland
15.10. Astrid Ragnhildsveit
Sorum
02.10. Jan Hilmar Haldorsen
20.09. Norvald Magne Lid
20.09. Onette Cecilie Hansen

gudstjenester

1. s. i advent. 1. desember, kl. 16.00. NB!
Lysmesse. Matteus 21, 1-11.
Steinsvik 1. og Søråshøgda barnekor. Sogneprest Arne Brekke. Kirkekaffe/utlodning.

2. søndag i advent, 8. desember. Kl. 11.00:
Gudstjeneste. Johannes 14, 1-14. Kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe. Avslutning søndagsskolen.

3. søndag i advent, 16. desember kl. 11.00
Gudstjeneste. Matteus 11, 2-11. Ved sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

4. søndag i advent 22. desember.
Ingen gudstjeneste i Skjold.

Julaften 24. desember
13.00: Familiegudstjeneste ved sogneprest Arne Brekke.
14.30: Familiegudstjeneste ved sogneprest Arne Brekke.
16.15: Julaftengudstjeneste ved kapellan Bjørn Moe. Luk 2, 1-14 (20).

1. Juledag 25. desember NB! kl. 12.00:
Høytidsgudstjeneste ved sogneprest Arne Brekke. Joh 1, 1-14. Nattverd.

Romjuls søndag, 29. desember kl. 11.00.
Gudstjeneste. Matteus 2, 13-15. Ved kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd.

Nyttårsdag 1. januar.
Ingen gudstjeneste i Skjold.

Søndag 5. januar kl. 11.00, Kristi Åpenbaringsdag.
Matteus 2, 1-12.
Ved sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 12. januar kl. 11.00: 2. søndag i åpenbaringstiden
Temagudstjeneste. Matteus 3, 13-17.
Ved kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe. Søndagsskole.

Søndag 19. januar kl. 11.00: 3. søndag i åpenbaringstiden
Gudstjeneste. Johannes 2, 1-11.

sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd, kirkekaffe. Søndagsskole.

Søndag 26. januar kl. 11.00, 4. søndag i åpenbaringstiden.
Lys Våken / familiegudstjeneste. Lukas 18, 35-43.
Ved kapellan Moe og trosopp-lærer Janne Torvestad. 11-åring-er. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 2. februar kl. 11.00, 5. søndag i åpenbaringstiden
Temagudstjeneste. Markus 2, 1-12.
Ved sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd, kirkekaffe. Søndagsskole.
NB! Menighetsmøte om ny salmebok etter gudstjenesten.

Søndag 9. februar kl. 11.00, 6. søndag i åpenbaringstiden
Familiegudstjeneste. Min kirke-bok (4-åringer). Lukas 18, 31-34.
Ved kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 16. februar kl. 11.00, Såmannssøndagen.
Lukas 8, 4-15.
Ved sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd, kirkekaffe. Søndagsskole.

Søndag 23. februar kl. 11.00, Kristi forklarelsesdag.
Matteus 17, 1-9.
Ved kapellan Bjørn Moe. Natt- verd, kirkekaffe.

De oppgitte prekentekster er etter 1. rekke. Enkelte søndager er det valgt andre prekentekster enn de her oppgitte.

Juletreffester er det også denne vinteren:

- Formiddagstreffet har sin voksenfest tirsdag 27. desember kl. 12.00. Påmelding.

- Barnas juletreffest er lørdag 4. januar kl. 16.00. Ingen påmel- ding. Entre kr. 30.-/50./150.-

Se kirkens hjemmeside, www.skjoldmenighet.no for supplerende informasjon når det nærmer seg tid for disse arrangementene.